

**KØBENHAVNS KOMMUNE
INTERN REVISION**

15. august 2011

**ÅRSBERETNING
INTERN REVISION

FOR

REGNSKABSÅRET 2010**

FORORD

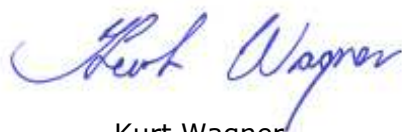
Intern Revision udarbejder efter afslutningen af hvert regnskabsår en årsberetning til Borgerrepræsentationen om Intern Revisions virksomhed. Årsberetningen for 2010 indeholder en redegørelse for følgende forhold:

- Aktiviteter i årets løb omfattende revisioner påbegyndt i 2010 med afsluttet rapportering i 2010 eller primo 2011
- Ressourcemæssige forhold
- Regnskab

Årsberetningen forelægges Borgerrepræsentationen med en indstilling fra Revisionsudvalget efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget. Beretningen er tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside.

Intern Revision er officielt etableret pr. 1. januar 2009. Dog er den praktiske etablering af funktionen påbegyndt i slutningen af 2008 i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning af 22. februar 2008 (BR 87/08).

København den 15. august 2011

Kurt Wagner
Revisionschef
Københavns Kommune

Indholdsfortegnelse

1.	RESSOURCEMÆSSIGE FORHOLD	4
1.1.	Regnskab.....	4
1.2.	Personale.....	5
2.	REVISIONSUDVALGETS TILSYNSPLIGT MED INTERN REVISION ..	6
3.	INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED	6
4.	AKTIVITETER I ÅRETS LØB	7
5.	AFSLUTTEDE REVISIONSRAPPORTER	8
5.1.	Københavns Kommunes kontoplan.....	9
5.2.	Revision af lønområdet i 2010 – ØKF.....	10
5.3.	Revision af lønområdet i 2010 – KFF	11
5.4.	Revision af lønområdet i 2010 – SUF.....	12
5.5.	Revision af lønområdet i 2010 – TMF.....	12
5.6.	Revision af lønområdet i 2010 – BIF.....	13
5.7.	Revision af lønområdet i 2010 – BUF.....	14
5.8.	Revision af lønområdet i 2010 – SOF.....	15
5.9.	Serviceeftersyn	15
5.10.	Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning – del 1	16
5.11.	Børne- og Ungdomsforvaltningen -Regnskabsoverdragelse	18
5.12.	Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning del 2.....	19
5.13.	Prøvestenen.....	26
5.14.	Opfølgingsrevision KS ydelseskataloger	30
5.15.	Indkøb af elektricitet i Københavns Kommune.....	31
5.16.	Gennemgang af digitale løsninger.....	33
5.17.	Opholdsstedet Amagerhus	34
5.18.	Revisionen af den overordnede opgavevaretagelse løn og tjenestemandspensioner	35
5.19.	Økonomirapportering i TMF.....	37
5.20.	Kommunens anvendelse af eksterne rådgivere og konsulenter ...	41
5.21.	Gråzoneafregning SOF og SUF	42

1. RESSOURCEMÆSSIGE FORHOLD

1.1. Regnskab

Driftsregnskab 2010 består af regnskabet for

- Intern Revision, der omfatter løn og øvrige driftsudgifter herunder udgift til lovpligtig revision samt pulje til udvidet forvaltningsrevision
- Revisionsdirektoratet under afvikling, der omfatter aftrædelsesordninger for tidligere ansatte i Revisionsdirektoratet

Intern Revision

Driftsregnskabet for Intern Revision udviser et nettoforbrug på 20.648.515 kr. Det godkendte budget for Intern Revision andrager 20.787.000 kr. Intern Revision har således realiseret et budgetoverskud på i alt 138.485 kr. Det skal bemærkes, at Intern Revisions budget for 2010 indeholder et fremført budgetmæssigt underskud fra 2009 på 484 t. kr.

Økonomioversigten for Intern Revision fremgår af nedenstående tabel

Regnskab og budget 2010 Intern Revision	Udgifter	Budget	Difference
Løn	7.340.806		
Personelrelaterede udgifter i alt	366.607		
Drift af lejemål i alt	1.107.641		
Kontordrift i alt	221.979		
Advokatbistand og anden ekstern bistand	2.912.318		
Eksterne revisionsudgifter	8.699.164		
Totalt for Intern Revision 2009		18.236.000	
Revisionspulje udvidet forvaltningsrevision	0	2.551.000	
TOTALT	20.648.515	20.787.000	138.485

Regnskabsresultatet vedr. revisionsområdet for 2010, beløb i hele kr.

De største udgiftsposter for bevillingen "Intern Revision" er betaling for ekstern revision 8.699.164 kr., løn til intern revisions medarbejdere 7.340.806 kr. samt drift af lejemål 1.107.641 kr.

Den resterende del af de samlede udgifter på 20.648.514 kr. er anvendt til

- advokatbistand til belysning af EU-udbudsregler i forbindelse med Københavns Kommunes indkøbsordning samt

undersøgelse og endelig afgørelse af sag vedr. Prøvestenen

- anden ekstern bistand i forbindelse med undersøgelsen af forhold i Københavns Ejendomme vedr. sag om driftspartnerskaber og Tegnestuen T-plus
- personalerelaterede udgifter såsom kurser, pc'ere, abonnemeter m.m. samt kontordrift, i alt 588.585 kr.

Revisionsdirektoratet under afvikling

Driftsregnskabet for Revisionsdirektoratet under afvikling er ikke tildelt et budget men viser et nettoforbrug på 231.655 kr. hvorfor nettoresultatet bliver minus 231.655.

Regnskabet for Revisionsdirektoratet under afvikling fremgår af neden stående tabel

Regnskab 2010 RD under afvikling	Udgifter	Budget	Difference
Løn	246.717		
Øvrige udgifter	-15.062		
Totalt for RD under afvikling		0	
TOTALT	231.655	0	-231.655

Samlet resultat

Det samlede nettoresultat for Intern Revision og revisionsdirektoratet under afvikling er således på -93.170 kr. der forventes overført til budget 2011.

1.2. Personale

I henhold til Intern Revisions funktionsbeskrivelse er funktionen normeret med 12 årsværk inkl. revisionschefen.

Intern Revision har dog i 2010 kun kunnet disponere over 11 årsværk. Dette skyldes dels, at en tidligere medarbejder har været langtidssygemeldt i størstedelen af 2010 og dels at en medarbejder har været omfattet af barselsorlov i 2010.

I 2010 har der været gennemført en række aktiviteter, kurser og seminarer med henblik på at vedligeholde og udvide medarbejdernes viden og kompetencer indenfor regnskabsvæsen og økonomistyring. Der har tillige været gennemført specifikke uddannelsesaktiviteter indenfor moms og afgifter, tjenestemandsområdet, EU-udbudsret, økonomistyring m.v.

Endelig har medarbejderne i løbet af 2010 forøget deres kvalifikationer indenfor dataindsamling og databearbejdning i kommunens it-systemer.

2. REVISIONSUDVALGETS TILSYNSPLIGT MED INTERN REVISION

I henhold til Revisionsregulativet for Københavns Kommune (kapitel 8, § 21) skal Revisionsudvalget føre tilsyn med den Interne Revisions virksomhed.

Revisionsudvalget fører dels tilsyn med Intern Revisions omkostningsforbrug og dels tilsyn med de af Intern Revision udførte arbejder.

Intern Revision redegør løbende for den udførte revision overfor Revisionsudvalget. Redegørelsen omfatter dels en løbende systematisk rapportering til Revisionsudvalget og dels en behandling og uddybning af den gennemførte revision på møder i revisionsudvalget.

I henhold til den etablerede rapporteringsrutine modtager revisionsudvalgets medlemmer genparter af samtlige udarbejdede revisionsrapporter med henblik på, at disse kan gøres til genstand for en uddybende behandling på de enkelte møder i revisionsudvalget.

Revisionsudvalget behandler og godkender tillige Intern Revisions revisionsplan. Eventuelle efterfølgende ændringer til revisionsplanen forelægges løbende Revisionsudvalget til behandling og godkendelse.

Revisionsudvalget har udtrykt tilfredshed med resultatet af det løbende tilsyn.

3. INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED

Intern Revision er etableret som en uafhængig enhed, der administreres direkte under Borgerrepræsentationen. Intern Revision refererer til Borgerrepræsentationen via det af Borgerrepræsentationen nedsatte Revisionsudvalg.

Intern Revision skal understøtte god og effektiv økonomistyring i kommunen ved at forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde.

Intern Revisions uafhængige status i forhold til de enkelte forvaltninger er således et særdeles centralt element ved den løbende opgavevaretagelse. Intern Revision har således en forpligtelse til løbende at evaluere og vurdere, hvorvidt Intern Revisions uafhængighed ikke blot er formel men også reel.

Intern Revision kan oplyse, at ingen forvaltninger har draget Intern Revisions uafhængighed i tvivl endsige søgt at påvirke denne. Ingen forvaltninger har søgt at hindre Intern Revisions rapportering om de konstaterede forhold. Intern Revision kan tillige oplyse, at ingen forvaltning har søgt at hindre Intern Revisions gennemførelse af en specifik revision.

Det skal dog bemærkes, at de i Københavns Kommune etablerede procedurer vedrørende bevillingsreguleringer som følge af tværgående vedtagne effektiviseringsmål medfører, at Økonomiforvaltningen kan pålægge intern Revision budgetreguleringer. Økonomiforvaltningen skal i lighed med de andre forvaltninger omfattes af uafhængige vurderinger fra Intern Revision. Økonomiforvaltningens rolle i forhold til Intern Revisions budgetmæssige forhold er således ikke hensigtsmæssig.

4. AKTIVITETER I ÅRETS LØB

Afsnittet indeholder en rekapitulation af de områder, der i kalenderåret 2010 er revideret af intern Revision. Afsnittet indeholder tillige de områder, hvor revisionen er påbegyndt i 2010 men afsluttet i 2011.

Resultatet af de gennemførte revisioner er løbende i 2010 og 2011 rapporteret til rapporteret til forvaltningerne, de stående udvalg samt Revisionsudvalget.

Intern Revisions opgave er at varetage opgaver indenfor den lovpligtige revision, opgaver rettet mod kommunens økonomistyring samt yde rådgivning og konsultativ bistand inden for økonomistyring og revision.

I 2010 er gennemført opgaver inden for lovpligtig revision med følgende hovedoverskrifter:

Rapporter

- Københavns Kommunes kontoplan
- Revision af løn- og pensionsprocesser i alle 7 forvaltninger

- Serviceeftersyn i 17 decentrale enheder samt samlede rapportering rettet mod berørte centralforvaltninger

Erklæringsopgaver

- Erklæring vedr. kommunalreformen 2010
- Erklæringer vedr. særfor sorgen 2010
- Erklæring vedr. lærerpensioner for 2010

Inden for området økonomistyring er der i 2010 foretaget undersøgelser, der har resulteret i følgende revisionsrapporter:

- Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning del 1
- Børne- og Ungdomsforvaltningen Regnskabsoverdragelse
- Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning del 2
- Prøvestenen
- Opfølgingsrevision KS ydelseskataloger
- Indkøb af elektricitet i Københavns Kommune
- Gennemgang af digitale løsninger
- Opholdsstedet Amagerhus
- Overordnede lønprocesser
- Økonomirapportering i TMF
- Kommunens anvendelse af eksterne rådgivere og konsulenter
- Gråzoneafregning SOF og SUF

Slutteligt er der udført konsultativ bistand og rådgivning på 29 større eller mindre områder inden for økonomistyring og regnskabsvæsen.

5. AFSLUTTEDE REVISIONSRAPPORTER

Revisionsrapporterne indeholder observationer, risikovurderinger, anbefalinger samt den enkelte forvaltnings handlingsplan for implementering af anbefalinger. Rapporterne fremsendes umiddelbart efter afslutning til den ansvarlige forvaltning.

Afsluttede revisionsrapporter er omfattet af den løbende protokollering til Revisionsudvalget og indbefatter rapportens ledelsesresumé og konklusion.

Såvel rapporter som protokoller kan i øvrigt findes på Intern Revisions hjemmeside.

I det efterfølgende er gengivet ledelsesresumé og konklusion på de rapporter oplistet under punkt 2, der således er påbegyndt i 2010 med en endelig rapportering i 2010 eller primo 2011.

5.1. Københavns Kommunes kontoplan

Rapport pr. 1. marts 2011

Intern Revision har i overensstemmelse med omfang, formål og afgrænsning for nærværende opgave gennemført en analyse og vurdering af en række forhold vedrørende anvendelsen af kommunens kontoplan.

Det er vores overordnede vurdering, at kommunens kontoplanstruktur samt forvaltningernes udnyttelse af denne ikke i alle tilfælde bidrager til at tilvejebringe relevant økonomisk information til brug ved en effektiv løbende finansiel controlling og økonomistyring.

Vi baserer vores konklusion på følgende identificerede forhold:

- En tredjedel af kommunens udgifter er bogført på standardkonti benævnt "øvrige". F.eks. er der på hovedart 4 "Tjenesteydelser" bogført 3,4 mia. kr. på standardkonti benævnt "øvrige" ud af de samlede udgifter på 7,8 mia. kr. i de første 10 måneder af 2010.
- Den etablerede kontostruktur og konteringspraksis medfører, at registreringerne i økonomisystemet ikke udgør et hensigtsmæssigt grundlag for controlling af en af kommunens væsentlige udgiftsposter, løn.
- Det er ikke muligt at afstemme interne afregninger med udgangspunkt i interne konti, idet en del interne afregninger er bogført på eksterne standardkonti. Der er i kontoplanen ingen markering af, hvilke standardkonti der anvendes til interne afregninger.
- Det er nødvendigt at kende samtlige forvaltningers og institutioners kontostrukturer for kontosegmentet "Område" for at kunne fremdrage valide tal for en given aktivitet eller udgift til brug for økonomistyring og tværgående analyser i kommunen.
- Praksis for anvendelsen af kontosegmenterne "Omksted", "Forvaltningsstyring", "Lokalstyring", "KK-felt" og "LIS-felt" varierer meget på tværs af forvaltningerne.

- I visse tilfælde har forvaltningerne for enkelte kontosegmenter etableret en struktur, som ikke længere anvendes i økonomistyringen.

På grundlag af ovenstående er det IR's vurdering, at der er en forøget risiko for

- at omkostningsstyringen rettet mod de enkelte omkostningsarter ikke gennemføres med tilstrækkelig effektivitet
- at opfølgningen på modtagelse af lønrefusioner ikke udføres effektivt
- at tidsforbruget i forbindelse med udtræk, sammenstilling samt generering af data til brug for den økonomiske styring er forbundet med et uforholdsmæssigt stort tidsforbrug.

Det er således IR's overordnede vurdering, at der er behov for en række præciseringer m.h.t. forvaltningernes udnyttelse af kontoplanen herunder oprettelse af kontosegmenter (kontodelle).

5.2. Revision af lønområdet i 2010 – ØKF

Rapport pr. 6. april 2011

Revision af lønområdet for 2009 afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 i Økonomiforvaltningen har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

På området for dagpengerefusioner har vi konstateret følgende:

- I fire sager ud af fem vedrørende dagpengerefusioner har vi konstateret fejl. I to tilfælde kan fejlen henføres til, at der ikke er sket rettidig ajourføring af sygefraværet i Vagtplanssystemet. I to andre tilfælde skyldes fejlene KMD.
- KS har vedrørende den udvalgte stikprøve mistet dagpengerefusioner for i alt 63.072 kr., hvoraf man har anmodet om 24.064 kr. i erstatning hos KMD.

5.3. Revision af lønområdet i 2010 – KFF

Rapport pr. 6. april 2011

Revision af lønområdet for 2009 afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 i Kultur- og Fritidsforvaltningen har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- Ved gennemgang af overarbejdssedler vedrørende udbetalt overarbejde i september og oktober måned har vi konstateret tre tastefejl, hvorved en medarbejder har fået udbetalt i alt 12 timer for meget. KFF har oplyst, at fejlen vil blive rettet. KFF bør indskærpe kontrolprocedurerne over for den konkrete afdeling.

5.4. Revision af lønområdet i 2010 – SUF

Rapport pr. 11. april 2011

Revision af lønområdet for 2009 i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- Der var fejl i en sag, hvor et løntillæg var indberettet med et forkert beløb.
- I en dagpengesag var der ikke modtaget refusion for 2 uger. SUF har igangsat en nærmere undersøgelse af sagen og vil, såfremt der modtages afslag på refusionsansøgning til bopælskommunen, rejse krav om erstatning over for KMD for det eventuelle tab.

5.5. Revision af lønområdet i 2010 – TMF

Rapport pr. 26. april 2011

Revision af lønområdet for 2009 i Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet

for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har dog for dagpengerefusioner konstateret følgende:

- I 4 ud af 5 sager har TMF mistet dagpengerefusion på grund af fejl hos KMD. I et tilfælde har TMF modtaget erstatning for tabet hos KMD. TMF vil for de resterende 3 sager, der er konstateret under revisionen, ansøge KMD om erstatning. Sagerne vedrører fraværsperioder i 1. halvår 2010, hvilket indikerer, at opfølgningen over for KMD har været mangelfuld. TMF bør som følge af den høje fejlandel foranstalte en gennemgang af dagpengerefusionsområdet. TMF har i august 2010 udarbejdet en ny forretningsgangsbeskrivelse for kontrol og behandling af refusioner. Vi forudsætter, at TMF indskærper over for de centeransvarlige, at forretningsgangen for kontrol af dagpengerefusioner overholdes.

5.6. Revision af lønområdet i 2010 – BIF

Rapport pr. 3. maj 2011

Revision af lønområdet for 2009 i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- I et tilfælde er der ikke korrigeret for normtimer i forbindelse med udbetaling af overarbejde for en deltidsansat.
- I en sag er der ikke modtaget den berettigede dagrefusion på grund af fejl hos KMD. BIF har oplyst, at der er søgt om erstatning for tabet hos KMD. BIF bør foretage en vurdering af, hvorvidt der er hjemtaget de berettigede dagpengerefusioner.

5.7. Revision af lønområdet i 2010 – BUF

Rapport pr. 3. maj 2011

Revision af lønområdet for 2009 i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) afdækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- I tre ud af fem dagpengerefusionssager har vi konstateret, at BUF ikke har modtaget fuld dagpengerefusion for sygeperioder. Vi forudsætter, at BUF har øget fokus på, at de berettigede dagpengerefusioner modtages, herunder at der i den kommende vejledning til forretningsgang for lønområdet indarbejdes procedurer, som sikrer dette.
- I en sag var pensionsvilkår indberettet til lønsystemet med 18,0 %, uanset procenten skal være 18,2 i henhold til gældende overenskomst.
- I en sag var et funktionstillæg indberettet til lønsystemet med et forkert beløb.

5.8. Revision af lønområdet i 2010 – SOF

Rapport pr. 3. maj 2011

Revision af lønområdet for 2009 i Socialforvaltningen (SOF) af dækkede en række svagheder i de interne kontroller, som medførte forøget risiko for utilsigtede og tilsigtede fejl på lønområdet. Forvaltningen udarbejdede i denne anledning handleplaner rettet mod de identificerede risici. I sagens natur har disse planer og de interne kontroller dog ikke været fuldt ud implementeret i hele 2010.

Revisionsstrategien for lønområdet for 2010 har derfor ikke været baseret på test af de interne kontroller, men detailrevision af personalesager med henblik på at vurdere, om regnskabet for lønområdet er rigtigt, herunder om der forekommer væsentlige fejl på lønområdet, og om udbetalte lønninger er i overensstemmelse med gældende overenskomster og aftaler.

Revisionen af lønsager har ikke givet anledning til væsentlige kommentarer, hvilket indikerer, at der ikke er væsentlige fejl på lønområdet.

Vi har konstateret følgende:

- En timelønnet medarbejder ansat fra 1. august 2010 skulle ifølge ansættelsesaftalen indplaceres på grundløntrin 14, men var i lønsystemet fejlagtigt indplaceret på grundløntrin 11. Endvidere er der sket fejlagtig beregning og udbetaling af et tillæg, som en ansat har valgt at få udbetalt i stedet for indbetaling til pensionsordning.
- Udgifter til selvvagt handicapledsager efter servicelovens § 97 er bogført på art 1 løn, mens udgifter til selvudpeget hjemmehjælper efter servicelovens § 94, stk. 1, er bogført på art 4.0 tjenesteydelser uden moms. Vi har foranlediget, at SOF (tværgående økonomi) revurderede bogføringen af udgifter vedrørende nævnte beskæftigelsesforhold. SOF har på denne baggrund oplyst, at der har været tale om en generel praksis, men at man vil ændre konteringen, så udgifter til selvvagt handicapledsager fremover bogføres på tilsvarende vis som selvvalgt hjemmehjælper på art 4.0.

5.9. Serviceeftersyn

Intern Revision har gennemført 17 serviceeftersyn ved decentrale institutioner som led i revisionen af 2010-årsregnskabet.

Det er vores overordnede vurdering, at der ved mange decentrale enheder i Københavns Kommune ikke er etableret en organisering af regnskabsopgaverne, der efterlever de overordnede retningslinier i kommunens kasse- og regnskabsregulativ. Dette gør sig specielt gældende for så vidt angår en hensigtsmæssig funktionsadskillelse mellem disponering, bogføring og kontrol.

5.10. Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning – del 1

Rapport pr. 7. juni 2010

Intern Revision har på grundlag af notat af 9. april 2010 (fremlagt på Økonomiudvalgets aflæggebord), samt revideret notat af 7. maj 2010 fra Koncernservice (KS), gennemført en vurdering af kommunens indkøbsordning med fokus på kommunens samlede forhold og økonomi på indkøbsområdet som helhed samt proces for udbud og aftaleindgåelse.

Rapporten skal medvirke til at identificere evt. væsentlige risici på udbuds- og indkøbsområdet. Det skal vurderes, i hvilket omfang der skal foretages yderligere undersøgelser for at underbygge observationer og risici, eller hvorvidt kommunens beslutningstagere ønsker at anvende ressourcerne på tiltag med henblik på forbedringer, optimeringer og den fremtidige håndtering af indkøbsområdet.

Det er IR's vurdering, at den nuværende indkøbsordning og de tilhørende forhold påfører kommunen væsentlige risici for:

- at varer og tjenesteydelser ikke indkøbes til de mest optimale priser og på de mest optimale vilkår
- at området ikke varetages med effektivitet og kvalitet
- at gældende lovgivning, politiske beslutninger og interne retningslinjer ikke overholdes.

Følgende primære forhold lægger vi til grund for, at varer og tjenesteydelser ikke indkøbes til de mest optimale priser og på de mest optimale vilkår:

- Det er ikke muligt at tilvejebringe et retvisende og i forhold til indkøbsområdet validt overblik over kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser med henblik på styring og opfølgning af indgåede aftaler, priser, varegrupper m.v.

- Kommunen har i 2009 indkøbt for 750 mio. kr., hvor indkøbet burde være foretaget via fælles obligatoriske aftaler. De reelle indkøb på fælles obligatoriske aftaler udgør dog under 50 % af de 750 mio. kr., i forhold til kommunens samlede indkøb der skønsmæssigt beløber sig til over 8 mia. kr.

Følgende primære forhold lægger vi til grund for, at området ikke varetages med effektivitet og kvalitet:

- De nuværende systemer samt indholdet og strukturen af data er ikke tilstrækkelige for at sikre en effektiv anvendelse af ressourcer til håndtering og opfølgning på området.
- Kommunens indkøbsordning herunder fælles obligatoriske aftaler anvendes ikke i praksis, i det omfang det var tænkt.
- Organiseringen omkring indkøbsområdet herunder samarbejdet i indkøbschefgruppen og arbejdsgrupper i.f.m. udbudssager fungerer ikke optimalt.
- Mængden af ressourcer afsat til håndtering af kommunens udbud, aftalestyring og formidling m.v. er forholdsmæssig lille i forhold til mængden af aftaler og opgaver.

Følgende primære forhold lægger vi til grund for, at gældende lovgivning, politiske beslutninger og interne retningslinjer ikke overholdes:

- Der kan ikke tilvejebringes et overblik over omfanget af indkøb, hvilke af disse der er udbudspligtige, hvilke udbud kommunen har gennemført samt om udbudsforpligtelserne efterfølgende er overholdt.
- Der er en manglende deltagelse af nødvendige faglige kompetencer i forbindelse med gennemførelse af udbudssager herunder fastlæggelse af krav til varer og tjenesteydelser.
- En væsentlig mængde af de fælles obligatoriske aftaler er ikke ejerskabsplaceret, og en større del af aftalerne er udløbet.

- Politikker og strategier som retningslinjer og mål for indkøbsområdet er ikke opdaterede, hvilket signalerer en manglende ledelsesmæssig fokus / bevågenhed på området.

IR's samlede anbefalinger vil derfor være, at kommunens ledelse indledningsvis træffer nogle principielle og strategiske beslutninger for området i fremtiden med henblik på at sikre overblik over kommunens indkøb, øge udnyttelsen af de økonomiske muligheder og overholde lovgivningen.

Herunder bør der træffes beslutninger om, i hvilket omfang de historiske undersøgelser skal fortsætte, og hvorvidt de a) skal underbygge problemstillinger i nærværende rapport eller b) primært skal foretages for at sikre et beslutningsgrundlag for indkøbsområdet i fremtiden.

På grundlag af nærværende rapport er det IR's vurdering, at der er en væsentlig risiko for, at informationer og data ikke kan tilvejebringes, samt at yderligere undersøgelser i relation til pkt. a) herover i overvejende grad blot vil bekræfte de identificerede problemstillinger. Endvidere er der risiko for, at sådanne undersøgelser vil være yderst ressourcekrævende og vil kræve en indgående deltagelse af forvaltningerne, for i tilstrækkelig grad, at identificere og dokumentere nuværende forhold.

Forvaltningernes indgående deltagelse vil i alle tilfælde være en forudsætning, såfremt IR skal deltage i videre revisionsmæssige undersøgelser.

5.11. Børne- og Ungdomsforvaltningen Regnskabsoverdragelse

Rapport pr. 8. oktober 2010

På baggrund af gennemgangen af det foreliggende materiale, er det vores vurdering, at der ikke er grundlag for at afvise overførslen af regnskabsopgaver fra BUF til KS.

Dette begrundes vi primært med, at der er tale om overdragelse af regnskabsopgaver, som KS allerede i dag udfører for andre forvaltninger via ydelseskataloget. Der er således tale om veldefinerede opgaver, hvilket reducerer risikoen for utilsigtede hændelser i forbindelse med overdragelsen. Det er samtidig vores vurdering, at en samling af regnskabsopgaver i KS alt andet lige bør kunne medføre stordriftsfordele og dermed nedbringe det samlede administrative ressourceforbrug i kommunen.

IR har udarbejdet en tjekliste, med henblik på overførsel af nye regnskabsområder til KS. KS og BUF valgte på baggrund af overførselens relativt begrænsede omfang og kompleksitet samt det forhold, at der er tale om merkøb af standardydelse, at undlade anvendelse af tjeklisten. IR har accepteret, at tjeklisten ikke blev udfyldt. Uanset at vi accepterede dette, er det vores opfattelse, at beslutninger om overførsel af opgaver bør understøttes af opgørelser af de ressourcemæssige konsekvenser både hos den afgivende og den modtagende part. Der foreligger således ikke en opgørelse af det økonomiske rationale ved regnskabsoverdragelsen. Dette har efter vores opfattelse medført, at beslutningsgrundlaget for overførslen af regnskabsopgaverne ikke har været fuldt ud optimalt:

- Vi har efterspurgt opgørelser, der dokumenterer, at det samlede ressourceforbrug i kommunen reduceres som følge af, at regnskabsopgaver overføres fra BUF til KS. BUF har ikke været i stand til at opgøre en besparelse i antal årsværk ved overførsel af regnskabsopgaverne, men har alene vurderet, at værdien af fordelene overstiger betalingen til KS. KS har vurderet, at opgaverne forventes at afstedkomme et ressourcebehov på 10-12 ekstra årsværk. Det er dog vores vurdering, at der er stor usikkerhed forbundet med dette overslag. For kommunen betragtet som helhed ses derfor, at KS har behov for yderligere 10-12 årsværk til at varetage de nye regnskabsopgaver, mens BUF ikke kan påvise en reduktion i antallet af årsværk, men alene en kvalitativ forbedring.
- Overdragelsen er ikke resultatet af en på forhånd udarbejdet strategi for udviklingen af det regnskabsmæssige setup i BUF, men er afledt af den gennemførte organisationsændring i BUF. Det er samtidig vores indtryk at processen omkring overdragelse af regnskabsopgaverne har været en proces, der i høj grad har været drevet af KS. Dette medfører en risiko for, at en eventuel senere strategi på området vil definere et regnskabsmæssigt setup, der ikke er foreneligt med overdragelsen af regnskabsopgaverne til KS.

5.12. Revision af Københavns Kommunes indkøbsordning del

2

Rapport pr. 11. oktober 2010

Intern Revision (IR) har gennemført 2. del af revisionen af kommunens fælles indkøbsordning på grundlag notater af henholdsvis 9. april og 7. maj 2010, samt notat af 21. juni 2010 fra Økonomiforvaltningen til Økonomiudvalget om den videre proces i forlængelse af IR's 1. delrapport om kommunens indkøbsordning.

Revisionen er foretaget ud fra det i notatet fastlagte kommissorium omfattende:

- En undersøgelse af institutionernes oplevelse af indkøbsordningen
- En undersøgelse af hvordan indkøbsordningen er organiseret i forvaltningerne
- En sammenligning af organiseringen af indkøbsordninger i Århus Kommune og Odense Kommune herunder en sammenligning af priser på udvalgte varer eller tjenesteydelser

Rapporten skal medvirke til at identificere eventuelle forhold hos institutionerne og centralforvaltningerne, der formindsker kommunens mulighed for at opnå økonomiske fordele gennem en fælles indkøbsordning.

IR kan på grundlag af undersøgelserne og andre observationer sammenfatte følgende primære forhold:

Generelt

- Kommunen har siden 1998 fra politisk og centralt hold løbende behandlet udbuds- og indkøbsområdet, hvor der er konstateret uhensigtsmæssige forhold og stillet krav til forbedringer. Til trods for udarbejdelsen af regler, politikker, strategier og delvis fælles organisering, har kommunen ikke opnået de ønskede resultater
- En lang række varegrupper og dermed et væsentligt omfang af kommunens driftsudgifter til varer og tjenesteydelser, der skønsmæssigt beløber sig til mere end 8 mia. kr. pr. år, håndteres og / eller styres decentralt i centralforvaltningerne eller i institutionerne
- Kun et mindre omfang af kommunens indkøb foretages på fælles obligatoriske aftaler, der i øvrigt kun dækker ca. 10 % af kommunens samlede indkøb

Institutionernes oplevelser

Undersøgelsen af institutionernes oplevelser er baseret på besvarelser modtaget fra 278 institutioner, svarende til ca. 30 % af kommunens institutioner.

- Tre fjerdedele af institutionerne mener ikke, de modtager tilstrækkelig information om kommunens indkøbsordning
- Ca. tre fjerdedele af de institutioner, der har deltaget i undersøgelsen, finder ikke, at indkøbsordningen / indkøbsweb fungerer optimalt
- Mindre end hvert femte indkøb i institutionerne foretages via det elektroniske indkøbssystem i KØR. På tværs af forvaltningerne er der stor forskel på, i hvilket omfang indkøbssystemet i KØR anvendes
- To forvaltninger har beskrevet retningslinjer for udbuds- og indkøbsområdet ud over de retningslinjer, som forefindes på KS' hjemmeside
- Institutionerne har kun i begrænset omfang benyttet sig af muligheden for at tilkendegive deres syn på de mindst konkurrencedygtige varer og har i færre tilfælde kunnet oplyse priserne på varerne
- Der er blandt institutionerne fortsat ikke forståelse for, at levering mm. indgår i prisen på produktet ved køb via fælles obligatoriske aftaler
- Kun få institutioner har benyttet muligheden for at fremkomme med saglige forbedringsforslag til indkøbsordningen

Indkøbsordningens organisering i forvaltningerne

- Centralforvaltningerne har kun i mindre omfang suppleret og formidlet kommunens politik og strategi med egne rammer og retningslinjer for udbud og indkøb
- Centralforvaltningerne kan ikke eller kan kun med stor usikkerhed redegøre for et samlet omfang af indkøb af

varer og tjenesteydelser i forvaltningen samt den omkostningsmæssige fordeling i.f.t. fælles obligatoriske aftaler, SKI aftale, forvaltningens egne aftaler eller indkøb uden for aftaler

- Der er ikke etableret sanktioner ved ikke at følge politiske retningslinjer herunder kommunens indkøbspolitik, strategi, retningslinjer for anvendelse af indkøbsaftaler, indkøbssystemer m.v.
- Størsteparten af kommunens udbuds- og indkøbsforhold, håndtering, styring og kontrol varetages decentralt og med en væsentlig grad af selvbestemmelse. Herunder er de enkelte aktører selv pålagt ansvaret for at søge oplysninger og besidde kompetence for at bestride områderne. De decentrale processer kan kun i et meget ringe omfang dokumenteres af centralforvaltningerne
- Der er 1.216 brugere, som har adgang til at foretage indkøb via indkøbssystemet. Heraf har 558 ubegrænset limit ved bestilling
- Forvaltningerne kan ikke oplyse omfanget af ressourcer / årsværk til håndtering af udbuds og indkøbsområdet
- Kommunen / forvaltningerne har ikke en optimal systemunderstøttelse, datastruktur og / eller -disciplin, der understøtter muligheden for tilvejebringelse af blandt andet ledelsesinformation og giver mulighed for styring af området
- Sikring af overholdelse af udbudslovgivning, kontraktstyring samt opfølgning kan kun bekræftes i mindre omfang

Sammenligning af organiseringen af andre indkøbsordninger

Samlet set vurderes det, at såvel Århus Kommune som Odense Kommune står overfor de samme problemstillinger og risici som KK.

Århus og Odense har igennem centraliseringen af udbudsområdet opnået en højere grad af indsigt i antallet af indkøbsaftaler og sikkerhed for overholdelse af udbudsdirektiv og tilbudslov.

En overordnet sammenligning mellem de tre kommuner ser ud som følger:

	København	Århus	Odense
Antal indbyggere	Ca. 531.000	Ca. 307.000	Ca. 186.000
Samlet omfang af indkøb	+ 8 mia. kr.	4,6 mia. kr.	2,4 mia. kr.
Mulighed for indkøb via egne aftaler herunder fælles obligatoriske aftaler for hele kommunen og SKI aftaler	750 mio. kr.	Kan ikke opgøres	616 mio. kr.
Ca. vurdering af om indgåede aftaler herover anvendes i praksis	Under 50 %	20-25 %	40-50 %
Antal indkøbsaftaler	Ca. 50 fælles obligatoriske	650 aftaler hvor 450 aftaler er fælles obligatoriske aftaler	400 aftaler hvor alle er fælles obligatoriske
Antal medarbejdere i central udbuds- og indkøbsfunktion	8	15	17½
Antal medarbejdere i kommunen med ret til at disponere / indkøbe	1.216 ¹	Kan ikke opgøres	6-800 aktive brugere 2-300 foretager jævnlige indkøb
Organisering udbudsområdet	Primær decentral	Central	Central
Organisering indkøbsområdet	Decentral	Decentral	Decentral

Vurdering af forudsætninger for valgfrihed i.f.m. kommunens indkøbsordning

Ved institutionernes evt. fritagelse fra de obligatoriske krav til indkøb via KK's indkøbsordning og fælles indkøbsaftaler er der såvel en række kommercielle som juridiske forhold, der skal tages i betragtning.

De væsentlige kommercielle forhold er følgende:

- Kommunen udnytter ikke stordrifts- og storkøbsfordele
- Et øget omfang af transaktionsomkostninger

Indenfor de juridiske forhold findes der som følge af udbudsdirektivet og tilbudsloven, ingen umiddelbare juridiske hindringer for, at kommunens institutioner kan fritages for

¹ Brugere af indkøbsweb hvor der er angivet beløbsgrænser fra kr. 0,00 til ubegrænset

at benytte den fælles indkøbsordning og de fælles obligatoriske aftaler.

Der er dog visse juridiske betingelser, der skal være opfyldt, og forhold der skal iagttages. Herunder er præsenteret et uddrag af de væsentligste af disse:

- En institution skal kunne anerkendes som en uafhængig enhed hvilket forudsætter, at det skal være den enkelte institution, der inden for sit eget budget og uden at skulle indhente særskilt godkendelse af eller finansiering af indkøbet og alene på grundlag af egne beslutninger vælger at gennemføre de pågældende indkøb alene til sit eget behov og uden en central koordinering heraf
- Institutionerne er undergivet en almindelig forpligtelse til saglig forvaltning, til at føre en sagligt velbegrundet indkøbspolitik og til at træffe saglig begrundede indkøbsbeslutninger, der ikke er motiveret af ulovlige eller i øvrigt usaglige hensyn. I den forstand vil der således aldrig være tale om, at varer og leverandører kan vælges fuldstændig frit
- Under saglighedsprincippet må det kunne lægges til grund, at de enkelte institutioner under de betingelser, der er anført herover selv vil kunne foretage indkøb inden for den pågældende varekategori uden udbud, såfremt værdien af indkøbene for den enkelte institution ikke overskrider de tærskelværdier, der følger af udbudsdirektivet og tilbudsloven
- Såfremt der er indgået en rammeaftale på det pågældende område, der i princippet også omfatter de pågældende institutioner, men hvor denne aftale ikke forpligter institutionerne til at foretage indkøb over rammeaftalen, antages det, at institutionen fortsat kan foretage decentrale indkøb, såfremt de ovennævnte betingelser er opfyldt, idet institutionen da i praksis som selvstændig ordregiver bør kunne have valget mellem at trække på rammeaftalen eller foretage indkøb andetsteds

På grundlag ovennævnte er det IR's vurdering, at der er en væsentlig risiko for:

- At kommunen i forlængelse af nærværende rapport ikke vil have succes med at implementere effektiviseringer og opnå økonomiske fordele, både på baggrund af tidli-

gere års erfaringer med implementering og realisering af forbedringer og den nuværende modstand mod indkøbsordningen specielt hos institutionerne

- At kommunen som en væsentlig aftager af varer og tjenesteydelser ikke udnytter muligheden for at drive købmandsskab / være storkunde både via indkøbsaftaler og på indkøb foretaget uden aftalegrundlag
- At lovgivning og politisk fastsatte retningslinjer ikke efterleves
- At kommunens økonomi i forbindelse med udbud og indkøb af varer og tjenesteydelser ikke kan underkastes en tilstrækkelig revision
- At centralforvaltningerne som hovedregel ikke opfylder deres ledelsesmæssige ansvar

Det er således IR's vurdering, at kommunen samlet set er meget langt fra at opnå de økonomiske fordele, der kan realiseres gennem en fælles indkøbsordning.

Desuden er det vores vurdering, at institutionernes kritik af indkøbsordningen og ønsker om selvstyre i realiteten udspringer af manglende kendskab og i nogen grad en begrundet utilfredshed med de nuværende indkøbsmuligheder mere end, at det er et egentligt ønske om selvbestemmelse.

Det bør derfor overvejes, hvilke løsningsmodeller der skal tages i anvendelse, herunder hvilke problemstillinger der i realiteten ønskes løst. Vælges tiltag i relation til den nuværende indkøbsordning vil disse alene berøre indkøbsomfanget på 750 mio. kr. svarende til omfanget af de fælles obligatoriske aftaler. Tiltagene vil således ikke nødvendigvis medføre en imødegåelse af de samlende identificerede og væsentlige risici på et af kommunens største udgiftsområder på over 8 mia. kr.

Set i lyset af de mange tidligere rapporter og anbefalinger på området, der ikke har haft den forventede effekt, bør det overvejes, hvorledes forbedringer på udbuds- og indkøbsområdet skal håndteres.

Det er derfor IR's klare vurdering og anbefaling, at kommunen træffer anderledes og mere radikale beslutninger, der efterføl-

gende bør gennemføres med en langt højere grad af ledelsesmæssig forankring, fastholdelse og sanktionsmuligheder.

5.13. Prøvestenen

Rapport pr. 19. oktober 2010

Indledning

Københavns Kommune, Intern Revision, har anmodet om en retlig vurdering af en række spørgsmål vedrørende relationerne mellem Kalvebod Miljøcenter ("KMC") og Udviklingselskabet Prøvestenen P/S ("UPS").

Spørgsmålene er rejst på baggrund af en større undersøgelse om takstfastsættelsen for forurenede jord på Kalvebod Miljøcenter, dateret 23. november 2007, som Revisionsdirektoratet har afgivet til Teknik- og Miljøudvalget (revisionsprotokollat 17/2006) samt den efterfølgende behandling, som denne undersøgelse har givet anledning til.

Der er navnlig rejst spørgsmål om, hvorvidt der har været fornødent retligt grundlag for den betaling, som blev aftalt mellem KMC og UPS vedrørende det areal, der er benyttet til deponering af forurenede jord på Prøvestenen, og om grundlaget for, at denne lejebetaling fuldt ud medregnes i KMCs hvile-i-sig-selv regnskab og dermed i KMCs takstfastsættelse over for brugerne, uanset at der som følge af den nævnte betaling er oparbejdet et ganske betydeligt overskud i UPS.

Sagen rejser herunder spørgsmål om, hvorvidt der har været det fornødne retlige grundlag for, at Københavns Kommune engagerede sig i UPS med bl.a. det sigte, at UPS skulle indgå aftale med KMC om udlejning af arealer på markedsvilkår, og at der skulle optjenes et overskud i UPS, samt om der i øvrigt er fornøden sikkerhed for, at de aftalte vilkår faktisk har svaret til markedsvilkår. Der er herunder rejst spørgsmål om, hvorvidt aftalerne er udtryk for en omgåelse af hvile-i-sig-selvprincippet.

Til brug for redegørelsen har vi i alt væsentligt modtaget den samme dokumentation som Revisionsdirektoratet ses at have haft samt enkelte supplerende dokumenter. Vi har endvidere sammen med revisionschef Kurt Wagner, Intern Revision, afholdt møder 8. december 2009 og 12. maj 2010 med direktør Teddy Jacobsen, UPS. I mødet den 8. december 2009 deltog endvidere direktør Paul Sax Møller og specialkonsulent Thor Rasmussen fra Økonomiforvaltningen. Vi har endvidere sammen

med Kurt Wagner holdt møder med Jan Christensen 5. februar 2010 og med Paul Sax Møller og Thor Rasmussen 10. marts 2010 og 11. oktober 2010, hvor rapportens tentative konklusioner blev gennemgået.

Sammenfatning

I notatet gennemgås forløbet omkring etableringen af UPS.

Det er efter gennemgangen vores opfattelse, at Københavns Kommunes engagement i UPS som udgangspunkt har været tilstrækkeligt hjemlet i lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter, og at det ikke har været i strid med denne lov eller med kommunalfuldmagten, at der er oparbejdet et overskud i UPS.

UPS blev stiftet i september 2001 af Københavns Kommune og det dengang statsejede Københavns Havn A/S. Københavns Kommune og Københavns Havn A/S fik hver 50 % ejerandel.

UPS' formål var efter vedtægterne at understøtte udviklingen af området omkring Prøvestenen til havnerelaterede erhvervsformål og til rekreative og kulturelle formål i overensstemmelse med Københavns Kommuneplan og den for området gældende rammelokalplan. Selskabet skulle herunder søge tilvejebragt nye arealer ved opfyldning og kunne indgå aftaler om leje og udleje af arealer med henblik herpå samt drive eller foranledige drevet virksomhed med tilknytning hertil.

I praksis blev der på UPS' arealer af Københavns Kommune etableret et depot til opfyldning med forurenede jord under Københavns Kommunes ansvar. Forud for stiftelsen af UPS forespurgte kommunens advokat Jesper Fabricius ved brev af 14. november 2000 den daværende Erhvervsfremme Styrelse, om UPS kunne stiftes i overensstemmelse med den dagældende lov nr. 383 af 20. maj 1992 om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter med senere ændringer.

Erhvervsfremme Styrelsen svarede, at et kommunalt engagement i tilvejebringelse af yderligere havnearealer efter styrelsens vurdering ville kunne ske i overensstemmelse med § 2 i den ovennævnte lov. Tilsvarende ville et kommunalt engagement efter styrelsens vurdering kunne vedrøre tilvejebringelse af særlige attraktioner af turistmæssig og kulturel karakter.

Spørgsmålet om kommunal adgang til etablering m.v. af et specialdepot for forurenede jord reguleredes derimod efter styrelsens vurdering ikke af lov nr. 383. Tilsvarende gjaldt den kommunale adgang til at udvikle områder til rekreative formål.

Udlejningsaktiviteten opfyldte efter vores opfattelse ikke de almindelige betingelser for at blive anset for en accessorisk virksomhed, da de budgetterede indtægter fra denne virksomhed oversteg værdien af de tilvejebragte havnearealer i meget betydelig grad.

Det er imidlertid vores vurdering, at også udlejningen af arealerne til brug for opfyldning som sådan måtte anses for en erhvervsudviklingsaktivitet, der var tilstrækkeligt hjemlet i den ovennævnte lov, da opfyldningsaktiviteten og dermed også udlejningsaktiviteten i praksis var en del af og ikke kunne skilles fra aktiviteten med etablering af nye havnearealer.

Det har efter vores opfattelse været berettiget at søge lejen fastlagt på markedsvilkår, og vi finder ikke grundlag for at konstatere, at dette ikke har været tilsigtet.

Det er ikke godtgjort, at aftalerne ikke har været på markedsvilkår, uanset at der som følge af den nævnte betaling er oparbejdet et ganske betydeligt overskud i UPS.

Aftalerne kan efter vores opfattelse ikke anses for en omgåelse af hvile-i-sig-selv-princippet. Vi har som sådan heller ikke grundlag for at fastslå, at det forhold, at lejebetalingen fuldt ud er medregnet i KMCs hvile-i-sig-selv regnskab og dermed i KMCs takstfastsættelse over for brugerne, har været uberettiget.

Det havde, uanset det ovenfor anførte, efter vores vurdering været rigtigt forud for indgåelsen af lejeaftalen at søge indhentet en uafhængig erklæring om niveauet for en eventuel markedsleje.

KPMGs erklæring, der byggede på UPS-ledelsens egne oplysninger og ikke inddrog sammenlignelige situationer, var efter vores opfattelse ikke en fuldt tilstrækkelig erklæring om disse forhold.

Det havde efter vores opfattelse endvidere været ønskeligt, at der havde foreligget dokumentation for en selvstændig analyse af omkostningerne ved de mest realistiske alternativer til en deponering på Prøvestenen med henblik på at belyse det fakti-

ske omkostningsniveau og herved tilvejebringe et supplerende sammenligningsgrundlag for fastsættelsen af lejen.

En sådan analyse kunne have foreligget forud for udvalgenes og Borgerrepræsentationens beslutning, således at sammenligningen var kendt for Borgerrepræsentationen med henblik på den politiske behandling af vilkårene i lejeaftalen.

Økonomiforvaltningen er enig i, at det havde været ønskeligt, at beslutningsgrundlaget havde omfattet en analyse af omkostninger og markedsleje. Økonomiforvaltningen måtte imidlertid konstatere, at markedet var svagt udviklet og prisdannelsen svagt dokumenteret. Økonomiforvaltningen har på denne baggrund vurderet, at der ikke forelå det fornødne grundlag for at indhente en uafhængig faglig velkvalificeret vurdering af markedsvilkårene.

Vi finder endvidere anledning til at fremhæve, at det forhold, at der var budgetteret med et meget betydeligt overskud ved driften af UPS, ikke ses at være klart fremdraget for Erhvervsfremme Styrelsen, og ikke ses at have været så klart præsenteret i indstillingerne til Borgerrepræsentationen, som det efter vores vurdering havde været rigtigt.

De kalkulationer, der lå til grund for Borgerrepræsentationens beslutning om godkendelse af lejeaftalen, var således efter vores opfattelse ikke så gennemsigtige, som det havde været ønskeligt.

En overbetaling til UPS, der måtte overskride ca. 10 % i forhold til markedsvilkårene, ville efter konkurrenceretlige regler under visse forudsætninger kunne anses for ulovlig støtte til UPS.

Der er imidlertid efter vores opfattelse ikke tilvejebragt dokumentation for, at de aftalte vilkår ved aftaleindgåelsen afveg fra markedsvilkår, ligesom det må antages, at det på dette marked i det hele har været vanskeligt overhovedet at fastslå markedsvilkår.

Der er af samme årsag ikke grundlag for at anse UPS' priser for stridende mod konkurrencelovens § 11 som værende urimeligt høje.

Såfremt Københavns Kommune måtte ønske at søge at få en officiel afgørelse af, om der var tale om ulovlig støtte til UPS med henblik på eventuel tilbagesøgning af denne i det omfang,

der ikke er indtrådt forældelse, kan der foretages en anmeldelse til

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter konkurrencelovens § 11 a, stk. 6. Alternativt kunne forholdet tages direkte op med Københavns Havn. Det forekommer dog tvivlsomt, om der kan opnås et væsentligt bedre grundlag for bedømmelsen af markedsprisniveauet end allerede etableret, og dermed også, om der kan tilvejebringes et retligt grundlag for krav om tilbagebetaling.

Efter vores vurdering kan kommunen endvidere ikke på det foreliggende grundlag anses for retligt forpligtet til at anmelde forholdet til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

For så vidt angår de EU-retlige statsstøtteregler har forpligtelsen til at anmelde en eventuel støtte påhvilet den danske stat, men kommunen kunne dog anføres at have haft et ansvar for en eventuel overbetaling også i forhold til de EU-retlige regler. I praksis ville Kommissionen dog i den foreliggende sag formentlig være indstillet på at lade Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen behandle sagen efter danske regler.

Det anbefales, at kommunen ved eventuelle tilsvarende projekter i fremtiden i lyset af erfaringerne fra denne sag foretager en forudgående åben analyse af de retlige og økonomiske forhold, og at disse lægges frem for de relevante myndigheder og for Borgerrepræsentationen på en klar og overskuelig måde med belysning af alternativer, således at de politiske og administrative beslutninger kan træffes på et bedre grundlag, end der kan have været tale om i den foreliggende sag.

5.14. Opfølgingsrevision KS ydelseskataloger

Rapport pr. 8. november 2010

Ydelseskataloger for 2011, omfattende økonomiydelser og it-ydelser, er i oktober 2010 forelagt for økonomichefkredsen og må derfor antages at være i den sidste fase af godkendelsesprocessen. IR har derfor fundet ydelseskatalogerne anvendelige som grundlag for en ny vurdering af beskaffenheden i de servicemål, der tidligere har givet anledning til kritik.

Opfølgingsrevisionen på ydelseskatalog for økonomiydelser viser:

- at der for hovedparten af ydelserne ikke er omfattet servicemål i relation til ydelsen, men at der alene henvises til afsnittet "ansvarsfordeling" svarende til KS's forpligtelser ved levering af ydelsen. De angivne forpligtelser er til dels formuleret som hensigtserklæringer
- at de servicemål, der i ydelseskataloget er angivet som reelle servicemål, som oftest er mål på tid eller er forhold, der ikke har forbindelse til et egentligt servicemål
- at der generelt ikke anvendes specifikke måltal, og/eller at der er anført forhold vedr. metode/frekvens og rapportering.

Opfølgingsrevisionen på ydelseskatalog for it-ydelser viser:

- at hovedparten af servicemål er "mål på tid" eller i nogle tilfælde "oppetid"
- At it-ydelseskataloget dog indeholder et fast paradigme for måltal, målemetode, frekvens og rapportering m.v.

På baggrund af ovennævnte observationer, kan IR konkludere, at KS og forvaltningerne ikke gennem ydelseskatalogerne har etableret de rette forudsætninger for, at KS's ydelser leveres på grundlag af reelle kvalitetsparametre / servicemål, og dermed at de tidligere identificerede risici fortsat er til stede i væsentligt grad.

5.15. Indkøb af elektricitet i Københavns Kommune

Rapport pr. 19. november 2010

Intern Revision har i overensstemmelse med omfang, formål og afgrænsning for nærværende opgave gennemført en analyse og vurdering af en række forhold vedrørende indkøb af elektricitet i Københavns Kommune (KK).

Det er vores vurdering, at Københavns Kommune på en række væsentlige områder ikke har tilvejebragt forudsætningerne/grundlaget for at opnå en optimal prissætning for elektricitet for hele kommunen samt for at varetage de tilhørende administrative opgaver så effektivt som muligt.

Det er endvidere vores vurdering, at der på området for indkøb af elektricitet fortsat er et væsentligt besparelsespotential.

Følgende identificerede forhold lægger vi til grund for vores samlede konklusion herover:

Udbud

Anvendelsen af interne ressourcer til aftaleindgåelse om levering af elektricitet forekommer ikke effektiv. Dette baserer vi på, at KS har indgået en aftale med SEAS, og TMF har indgået en aftale med Eltel. Herudover eksisterer en række aftaler på decentralt niveau.

Kommunen har ikke udnyttet potentialet for at opnå den bedst mulige pris pr. kWh ved indgåelse af aftalen med SEAS, idet SEAS-aftalen omfatter ca. 102 GWh i forhold til Kommunens anslåede samlede elforbrug på mellem 120 og 125 GWh.

Drift, styring, strømforbrug og aftagenumre

Ansvar for og opfølgningen på KK's overholdelse af aftalen med SEAS er ikke forankret ved én enhed i kommunen. Der foretages ingen registrering, vedligehold og styring af kommunens aftagenumre. Herudover er ansvar for styringen af kommunens aftagenumre ej heller samlet og forankret. Dette medfører, at ingen funktion følger op på overholdelse af SEAS-aftalen eller har det fulde overblik over kommunens aftagenumre. Som følge heraf kan kommunen ikke skabe overblik over det samlede forbrug af elektricitet.

Med udgangspunkt i forvaltningernes oplysninger er det forventede kraftudtag ved SEAS opgjort til at udgøre mindre end minimumskravet i SEAS-aftalen, hvormed kommunen kan blive mødt med krav fra SEAS om efterbetaling.

Besparelser

Vi har estimeret besparelspotentialet for KK under følgende antagelser:

- at differencen ved den rene kWh mellem SEAS og de øvrige leverandører udgør 9,76 øre pr. kWh
- at reduktionen i afgiften "distribution af elektricitet", ikke kommer KK til gode vedrørende Eltel-aftalen.
- at forvaltningernes oplysninger vedrørende priser, omkostninger og kraftudtag ikke afviger i forhold til de faktiske forhold.

Med udgangspunkt i ovenstående antagelser, kan besparelspotentialet for KK opgøres til ca. 10 mio. kr. årligt, såfremt hele kommunens kraftudtag blev leveret under den nuværende SEAS-aftale.

5.16. Gennemgang af digitale løsninger

Rapport pr. 19. november 2010

På baggrund af gennemgangen af det foreliggende materiale er det vores vurdering, at de for os skitserede løsninger indeholder en hensigtsmæssig funktionalitet med tilstrækkelige indbyggede kontroller. De digitale løsninger kan således bidrage til en effektivisering af kommunens regnskabsprocesser ved, at en række papirbaserede registreringsopgaver afløses af web-baserede registreringsløsninger. Endvidere indeholder de digitale løsninger en systemunderstøttet godkendelsesproces, således at udbetalingsbilag samt omkonteringsbilag godkendes af medarbejdere, der i KØR er registreret som værende autoriserede til at godkende udbetalings- og omkonteringstransaktioner. Godkendelsesprocedurerne i de digitaliserede løsninger er således at side stille med godkendelsesprocedurerne i det elektroniske fakturaworkflow.

Med henblik på yderligere at forøge sikkerheden i KK's udbetalings- og omkonteringsprocesser har vi tillige anbefalet, at den eksisterende manuelle udbetalingsløsning i KØR stilles i bero som led i implementeringen af de digitale løsninger. Den manuelle udbetalingsløsning i KØR omfatter ikke en systemunderstøttet godkendelsesproces. ØKF og KS har tilsluttet sig denne anbefaling.

Vi har dog samtidig konstateret, at de nye løsninger medfører en række nye risici i forhold til de eksisterende processer. KS har imødegået visse risici ved undervejs i forløbet at foretage ændringer i selve IT-løsningen. For andre risici gælder, at KS har vurderet, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at reducere risikoen ved at begrænse funktionaliteten i IT-løsningen. For at reducere disse risici kræves det derfor, at der skal udføres en række kompenserende kontroller i de tilknyttede processer, når løsningen implementeres i de enkelte forvaltninger:

- Indskærpelse af godkenderens kontrol af, at transaktionen er påført korrekt organisation, område og standardkonto mhp. valid kontering.

- Etablering af procedurer, der sikrer, at de regnskabsbilag der ikke indscannes, indgår i godkenderens kontrolgrundlag samt arkiveres korrekt.
- At sikre at godkendelseshierarkiet er hensigtsmæssigt i den enkelte forvaltning

Ovenstående understreger væsentligheden af de kontroller, der varetages i forbindelse med godkenderrollen.

Som følge heraf har KS udarbejdet et udkast til "Tjekliste – før du går i gang", der adresserer ovennævnte risici. KS oplyser, at tjeklisten skal formidles til forvaltningerne i forbindelse med implementeringen. Det er i den forbindelse vores vurdering, at det er kritisk for en succesfuld implementering, at det sikres, at tjeklistens anbefalinger implementeres i de enkelte organisationer.

5.17. Opholdsstedet Amagerhus

Rapport pr. 24. november 2010

Intern Revision har på baggrund af en henvendelse fra Socialforvaltningen foretaget en stikprøvevis gennemgang af regnskabsmaterialet for Opholdsstedet Amagerhus til brug for forvaltningens vurdering af, om der er afholdt udgifter, som ikke er i overensstemmelse med driften af opholdsstedet.

Vi har bl.a. observeret følgende forhold:

- Der er i et stort omfang afholdt udgifter til køb af vin og spiritus. Ifølge gennemgangen i alt 36.854 kr. inkl. moms for begge perioder. Vi har ikke umiddelbart kunnet konstatere, at disse køb er refunderet.
- I 2009 er der i forbindelse med betaling for køb af varer i Metro hævet 21.000 kr. mere end fakturaernes pålydende. Det overskydende beløb er bogført som kostudgifter. Vi har ikke umiddelbart kunnet konstatere, at beløbet er indbetalt, eller efterfølgende omposteret til mellemregningskontoen.
- I en række tilfælde foreligger der ikke en faktura, som dokumentation for de afholdte udgifter, men derimod kontoudtog eller interne posteringsbilag. Det er ikke i disse tilfælde muligt at konstatere, hvad de afholdte udgifter specifikt vedrører.
- Der i stort omfang afholdt udgifter til restaurations- og cafebesøg. Dette kan sammenholdes med niveauet for opholds-

stedets udgifter til kost. Bilagsmaterialet for restaurations- og cafebesøg indeholder ikke oplysninger om anledning og deltagere. Det er således vanskeligt at vurdere, hvorvidt de afholdte udgifter er relevante for driften af opholdsstedet.

- Der er afholdt en række udgifter til småanskaffelser i form af inventar og elektroniske udstyr. Det fremgår ikke af bilagsmaterialet til hvem og til hvilket formål dette er anskaffet.
- I nogle tilfælde er udgifter efterfølgende helt eller delvist blevet omposteret til kontoen mellemregning med leder. Blandt andet er 50 % af de samlede udgifter til vedligeholdelse i 2009 overført hertil i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Det er Intern Revisions vurdering, at de skitserede forhold indikerer, at der er sket sammenblanding af opholdsstedet økonomi og formål, der er opholdsstedet uvedkommende.

5.18. Revisionen af den overordnede opgavevaretagelse løn og tjenestemandspensioner

Rapport pr. 17. december 2010

Det er Intern Revisions vurdering, at de etablerede lønprocesser i kommunens forvaltninger og Koncernservice generelt fungerer, men at der på en række områder er mulighed for at iværksætte tiltag, der kan forbedre den samlede administration af løn- og tjenestemandspensionsområdet.

Vi baserer vores konklusioner på følgende forhold:

- Intern Revision vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at udarbejde en fælles forretningsgangsbeskrivelse for lønområdet med henblik på at sikre tilrettelæggelse af ensartede processer og et ensartet kontrolniveau i alle forvaltninger. Dette vil samtidigt kunne reducere forvaltningernes ressourceanvendelse til løbende vedligeholdelse af egne forretningsgangsbeskrivelser.
- Transaktionssporet er ikke intakt for KMD Tjenestemandspension, der ikke kan levere specifikationer af totalbeløb længere tilbage end 16 måneder. Manglende bevaring af transaktionssporet bevirker, at det ikke er muligt at følge de enkelte registreringer i bogføringen til specifikationer i tjenestemandspensionssystemet. Der er således risiko for, at

regnskabsmateriale ikke kan genfindes på betryggende vis. Endelig er de gældende regler og lovgivning om etablering af et transaktionsspor ikke overholdt.

- Den årlige revisorerklæring fra leverandørens (KMD) revisor kan med fordel målrettes de konkrete opgaver, som KMD varetager for Københavns Kommune.
- Der er ikke udarbejdet en samlet afstemning mellem lønsystemets registreringer og finansbogføringen på løndriftskonti i kommunens regnskabssystem KØR. Kun 2 forvaltninger har helt eller delvist udarbejdet en sådan afstemning. Endvidere har vi konstateret forskellige opfattelser af, hvor det organisatoriske ansvar for denne afstemningsopgave er placeret. Endelig udarbejdes der ikke en årlig afstemning af udgiftsført løn ifølge regnskabet med indberetningen af indkomstoplysninger til SKAT.
- Forvaltningerne registrerer i stort omfang refusionsindtægter ved modpostering på standardkontiene for udbetalte lønninger, og ikke alle forvaltninger benytter de oprettede standardkonti for refusionsindtægter. Endvidere registreres posterings vedrørende kommunens interne Barselsfond på samme konti som andre barselsrefusioner. Generelt indregnes refusioner først som indtægt i forbindelse med modtagelsen af refusionen.

Rapportens konklusioner, observationer og risikovurderinger har været genstand for drøftelser mellem Intern Revision og Økonomiforvaltningen, Koncernservice.

Økonomiforvaltningen har tiltrådt rapportens indhold og har formuleret og fastsat overordnede handlingsplaner for implementering af rapportens anbefalinger samt fastsat terminer for levering af detaljerede handlingsplaner.

Økonomiforvaltningens handlingsplaner, som er gengivet i rapportens afsnit 4, vil omfatte gennemførelse af følgende aktiviteter:

- KS har udarbejdet "Forretningsgang for anvendelse af KMD-Løn, KS, Personale og Løn oktober 2010". Denne skal danne baggrund for en analyse af, hvorvidt det er muligt at implementere forretningsgangen som en fælles forretningsgang i hele KK. Vedrørende kontrol af særlig risikofyldte lønområder har Økonomiudvalget tiltrådt, at Koncernservice udarbejder en fælles forretningsgang for hele kommunen på løn-

området, som bl.a. indeholder et krav om, at forvaltningerne foretager kontrol af vederlag og løn til Borgerrepræsentationen, direktionserne og ansatte med adgang til lønsystemet. Den fælles forretningsgang forventes implementeret i forvaltningerne pr. 1. januar 2011 således, at første dokumenterede kontrol foretages af hver enkelt forvaltning i januar 2011.

- KS vil tage henvendelse til KMD for at få etableret procedurer og processer således, at transaktionssporet bevares for KMD Tjenestemandspension.
- KS igangsætter en analyse af, hvorledes afstemningen på lønområdet kan standardiseres for hele kommunen. Der udarbejdes herefter fælles standard og procedure til implementering i alle forvaltninger. Økonomiudvalget har tiltrådt en handlingsplan, der adresserer den fremadrettede håndtering af området. Forvaltningerne skal have implementeret den fælles forretningsgang inden den 1. juli 2011.
- Økonomiudvalget har tiltrådt en handlingsplan, der adresserer den fremadrettede håndtering af procedureerne for hjemtagelse af dagpengerefusion. Efter implementeringen i Koncernservice, fremsendes forretningsgangen til Økonomiforvaltningen med henblik på at drøfte med forvaltningerne, hvordan forretningsgangen skal tage højde for de lokale forhold i forvaltningerne således, at forretningsgangen kan implementeres som en fælles obligatorisk forretningsgang i kommunen. Forvaltningerne skal have implementeret forretningsgangen inden den 1. juli 2011.

5.19. Økonomirapportering i TMF

Rapport pr. 12. januar 2011

Det er Intern Revisions vurdering, at der er etableret en systematisk og aktuel økonomirapportering til ledelsen, men at der er en række forbedringsmuligheder.

Den systematiske økonomirapportering for Teknik- og Miljøforvaltningen omfatter kvartalsvise regnskabsprognoser, der forelægges det stående udvalg, og som udarbejdes i overensstemmelse med retningslinjer i Økonomiudvalgets Budgetopfølgningsskemaer. Herudover forelægges månedsrapporter for forvaltningens direktion. Vores vurdering af økonomirapporteringen er foretaget på baggrund af sammenfattende konstateringer af disse rapporter.

Vores konklusion er baseret på en vurdering af de processer, der er etableret i tilknytning til økonomirapporteringen samt form og indhold i de konkrete økonomirapporteringer sammenholdt med et paradigme for god økonomirapportering, som Intern Revision har udarbejdet.

Vi har observeret nogle forhold, som efter vores opfattelse vil kunne medvirke til at styrke økonomirapporteringen og dermed beslutningsgrundlaget for ledelsen i Teknik- og Miljøforvaltningen.

- Vi har konstateret, at der i økonomirapporteringen ikke er indarbejdet kommentarer til afvigelser mellem budget- og regnskabstal for de enkelte udgifts- og indtægtsarter for forvaltningen under ét, og at der ikke er udarbejdet og kommenteret oversigter for forvaltningens enkelte centre periodiseret og fordelt på udgifts- og indtægtsarter. Endvidere er der ikke specifikation af budget- og regnskabstal for de autoriserede grupperinger, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget og regnskabssystem for kommuner. Endelig er der ikke indarbejdet kommentarer til afvigelser vedrørende finansposter, og der er ikke en oversigt over balanceposter pr. opgørelsesdatoen el. forventede ultimosaldi.
- Teknik- og Miljøforvaltningen har som led i en Helhedsorienteret Driftsstrategi (HOD) udarbejdet måltal for borgertilfredshed, medarbejdertilfredshed, faglig kvalitet og økonomisk effektivitet. I rapporteringen af disse måltal er der ikke fokus på realisering af mål (effekter) i relation til de gennemførte aktiviteter og hertil medgåede ressourcer samt de opstillede budgetforudsætninger.
- De enkelte centres budgetter er baseret på en række planlagte aktiviteter, der er konkretiseret i budgetforudsætninger (antal, priser, mængder osv.). Budgetterne er nærmere beskrevet i budgetnotater, ydelseskataloget og regneark med detailbudgetter. På trods af et omfattende materiale om budgetforudsætninger sker økonomirapporteringen kun undtagelsesvis på grundlag af realiserede budgetforudsætninger. I stedet for konkrete, talmæssige oplysninger for realiserede og budgetterede aktiviteter omtales udviklingen oftest i mindre præcise formuleringer. Rapporteringsformen efterlader dermed uklarhed om, i hvilket omfang forventningsdannelsen er baseret på konkrete budgetforudsætninger i form af tal for aktiviteter, mængder og priser.

- Vi har observeret, at der ikke rapporteres om mål for f.eks. produktivitet og sygefravær, herunder om realisering af processuelle milepæle med henblik på at nå sådanne mål eller andre forhold, der indgår i en fastlagt strategi for at nå langsigtede målsætninger. Vi vurderer, at sådanne mål vil være værdifulde i forbindelse med prioritering af områder eller aktiviteter.

Vi har endelig observeret, at der ikke er fastsat en langsigtet, forvaltningsspecifik effektiviseringsstrategi. Forvaltningens økonomirapportering omfatter således ikke en systematisk opfølgning af udviklingen af effektiviseringer.

Rapportens konklusioner, observationer og risikovurderinger har været genstand for drøftelser mellem Intern Revision og Teknik- og Miljøforvaltningen.

Rapporten omfatter 6 observationsområder.

Teknik- og Miljøforvaltningens direktion har tiltrådt indholdet af disse og har tilsluttet sig Intern Revisions risikovurderinger i tilknytning til 3 af observationsområderne. For 3 observationsområder har forvaltningen delvist tilsluttet sig IR's risikovurderinger.

På dette grundlag har forvaltningen formuleret og fastsat handlingsplaner for implementering af rapportens anbefalinger samt fastsat terminer herfor.

Det er Intern Revisions vurdering, at implementeringen af de udarbejdede handlingsplaner vil reducere de identificerede risici.

Teknik- og Miljøforvaltningens handlingsplaner vil omfatte gennemførelsen af følgende aktiviteter:

- Udarbejdelse af centerspecifikke månedsrapporter, hvor kommenteringen på artsniveau skal indgå. Budget- og regnskabstal for de autoriserede grupperinger vil fremgå af månedsrapporten. Forvaltningen har anbefalet Økonomiforvaltningen at tage initiativ til en decentral opkvalificering af økonomimedarbejdere, hvad angår finansposter og udtræk af data fra KØR/ØKOLIS.

- Udarbejdelse af centerspecifikke månedsrapporter, hvor forvaltningen finder det naturligt, at målinger samt måltal for borgertilfredshed, faglig kvalitet og medarbejdertilfredshed sammenkobles med ressourceanvendelse. Som et led i bestræbelserne på at opnå de af ØU besluttede reduktioner i sygefraværet er der en handlingsplan under udarbejdelse til understøttelse af centerspecifikke sygefraværshandlingsplaner. Handlingsplanen fastsætter måltal for sygefraværet for hvert center og rapportering af sygefravær på centerniveau er blevet en del af månedsrapporteringen til chefgruppen. Medarbejdertilfredshed som er udtrykt ved HOD målingen i september og Københavns Kommunes trivselsmåling i oktober, vil blive anvendt i arbejdet med fastsættelsen af centrenes måltal.
- Periodisere af budgettet på IM-funktion, organisation og standardkonto og der løbende på at forbedre forklaringer i prognose/månedsrapport gennem inddragelse af budgetforudsættningerne. Projekt Åbne Budgetter og anvendelse af ABC-modeller vil understøtte dette arbejde.
- Styringsmodellen HOD er implementeret i 3 driftscentre og Teknik- og Miljøudvalget har godkendt måltal for ydelserne i disse centre, og der er løbende blevet fulgt op på de vedtagne måltal. Denne systematik udvides til alle centre, hvilket betyder, at der er politisk vedtagne måltal for alle borgervendte ydelser i 2011. Alle måltal er indarbejdet i forvaltningens ledelsesinformationssystem, så alle chefer løbende kan følge med. Dette giver forvaltningen og Teknik- og Miljøudvalget mulighed for at prioritere ressourcer på tværs af forvaltningen, så der løbende sikres de bedste løsninger for borgerne. Prioriteringen sker dels ved drøftelse af måltal i Teknik- og Miljøudvalget og ved omprioritering af midler i udvalget, samt ved strategi- og budgetprocessen internt i forvaltningen. Forvaltningen vil sikre, at der fremover er fokus på at fastlægge og følge op på milepæle i en langsigtet strategi for, hvorledes de fastsatte mål kan realiseres. Fra og med 2011 fastsættes måltal for økonomisk effektivitet for en ydelse som summen af de budgetterede beløb for de produkter, som ydelsen består af. Der vil løbende blive fulgt op på omkostningerne for ydelserne over året, og efter regnskabsaflæggelsen vil de realiserede mængder og omkostninger for ydelserne blive opgjort.
- I forvaltningens virksomhedsplan er der udarbejdet strategikort for 2011-2014 med kritiske udviklingsaktiviteter, der understøtter effektiviseringer. Disse er "revurdering af kerneydelser" og "effektive arbejdsprocesser". Til disse kritiske

udviklingsaktiviteter er der opstillet mål og effektmål, og der er vedtaget initiativer til at nå disse mål. Der vil løbende blive fremlagt en status på initiativerne for chefgruppen, og der sikres derigennem korrigerende handlinger i tilfælde af afvigelser. I 2010 har forvaltningens chefgruppe besluttet at gennemføre 14 effektiviseringstiltag, og der følges løbende op på tiltagene i chefgruppen for at sikre, at målene nås.

5.20. Kommunens anvendelse af eksterne rådgivere og konsulenter

Rapport pr. 11. april 2011

Intern Revision har i overensstemmelse med omfang, formål og afgrænsning for nærværende opgave gennemført en analyse og vurdering af en række forhold vedrørende kommunens anvendelse af eksterne rådgivere og konsulenter.

Som konsekvens af et utilstrækkeligt datagrundlag har forvaltningerne generelt en forringet mulighed for økonomisk styring af området. Dog gennemføres heller ikke på det eksisterende grundlag en tilstrækkelig styring af såvel den samlede leverandørportefølje som indkøb af rådgivning og konsulentassistance.

Desuden har forvaltningerne ikke i alle tilfælde etableret leverandøraftaler, der i tilstrækkelig grad sikrer kommunen økonomisk, juridisk og leverancemæssigt, bl.a. med henblik på:

- en løbende styring og kontrol af leverancer
- en opfyldelse af de forpligtigelser leverandøren har overfor kommunen
- måling af resultat og effekt.

Således vurderes det, at kommunen kan være påført væsentlige økonomiske, lovmæssige og styringsmæssige risici i tilknytning til området.

Følgende identificerede forhold lægger vi til grund for vores samlede konklusion herover:

- forringet mulighed for at uddrage fuldstændige oplysninger om væsentlige leverandørforhold
- utilstrækkelig vurdering af hvilken værdi en given aftale skal tilføre kommunen, og hvilke konkrete mål der forventes opfyldt gennem leverancen

- aftale og leverancedokumentation i.f.m. specifikke leverandørforhold er ikke umiddelbart tilgængelige
- de undersøgte ramme- og leveranceaftaler er for størstepartens vedkommende behæftet med fejl og/eller mangler
- på de aftaler, hvor SKI ikke er anvendt, ligger mere end 50 % af de undersøgte aftaler over tærskelværdien, og aftalerne er som oftest ikke håndteret i overensstemmelse med udbudsreglerne
- flere tilfælde hvor udbudsreglerne må anses for tilsidesat, herunder er der indikationer af en utilstrækkelig håndtering af pligten til ligebehandling, ikke-diskrimination og saglighed i forbindelse med indgåelse af aftaler
- leverandøren afkræves ikke tidsplaner og behørig dokumentation for fremsendte fakturaer

der foreligger ikke dokumentation for en vurdering af omfanget af den samlede ressourcemæssige og økonomiske indsats, for at nå frem til et egentligt resultat og effekt af leverancerne.

5.21. Gråzoneafregning SOF og SUF

Rapport pr. 16. maj 2011

Intern Revision har efter aftale med Socialforvaltningen samt Sundheds- og Omsorgsforvaltningen analyseret og vurderet en række forhold vedr. afregningsmodellen for gråzoneomkostninger.

Det vurderes i forhold til kommissoriets punkt 1, at der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til, at Intern Revision kan afklare, hvorvidt der skal ske en tilbageførsel af de nævnte 8 mio. kr.

Vi har vurderet, at afregningsmodellen i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med gråzoneaftalen. Enkelte omkostningstyper er imidlertid ikke omfattet af aftalen. Det er tillige vores vurdering, at den etablerede afregningsmodel afspejler den finansielle effekt af aktivitetsændringer inden for de områder, der er omfattet af gråzoneafregningen.

Vi baserer vores konklusion på følgende konstaterede forhold:

- Vi har i ingen tilfælde konstateret, at afregningsmodellen indeholdt omkostninger, der ikke er omfattet af gråzoneaftalen. Dog mangler udgifter til plejevederlag m.v. hørende til funktion 5.32.37 at blive medregnet i opgørelsen vedr. hjælpemidler. Endvidere mangler aftalen vedr. refusioner for særligt dyre enkeltsager, mellemkommunal refusion og øvrig refusion at blive implementeret i afregningsmodellen.
- Der er hverken for hjælpemiddelsystemet eller omsorgssystemet fundet fejl i udtræksskabelonerne sådan at forstå, at der ikke er fundet aktiviteter og ydelser, som ikke i henhold til aftalen skal medtages, jf. kommissoriets punkt 2.
- Med hensyn til kommissoriets punkt 3 vurderes det, at udviklingen i aktivitetsniveauet på hjælpemiddelområdet er misvisende som følge af, at opgørelsen for 2007 er fejlbehæftet: Opgørelsen af Socialforvaltningens udgifter i 2007 er for lave, herved skabes et indtryk af en urealistisk høj vækst for forvaltningens udgifter til hjælpemidler i perioden 2007 til 2009. Desuden skabes en fejlbehæftet forventning om størrelsen af den nettoafregning, som Sundheds- og Omsorgsforvaltningen fremover kan forvente at modtage på hjælpemiddelområdet.
- Intern Revision har vurderet, at udviklingen i udgifter til gråzoneafregningen svarer til udviklingen i aktivitetsniveauet. Det skal dog bemærkes, at sammenhængen mellem aktivitetsomfanget og det medgåede omkostningsforbrug ikke er fuldt ud påviselig for hele den betragtede periode. (Kommissoriets punkt 4)
- Intern Revision vurderer, at der ikke er grundlag for økonomisk compensation, jf. kommissoriets punkt 5. Det er dog Intern Revisions opfattelse, at der, for så vidt angår gråzoneafregningen på hjælpemiddelområdet, som følge af den manglende inddragelse af plejevederlag m.v. på funktion 5.32.37 og den fejlbehæftede udgiftsopgørelse for 2007, er tale om væsentlige og uforudsete ændringer i afregningsgrundlaget. Det anbefales på den baggrund, at udgifterne til plejevederlag m.v. på funktion 5.32.37 medregnes ved opgørelse af udgifter til gråzoneafregning.

Afslutningsvis skal Intern Revision anbefale, at de involverede forvaltninger fremover opstiller realistiske budgetforudsætninger for gråzoneafregningen således, at forvaltningerne kan indregne udgifter til gråzoneafregning allerede på det tidspunkt, hvor de respektive udvalg etablerer det budgetmæssige grundlag for næste års aktiviteter.